

फक्ताडलुड गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, २०७९

प्रस्तावना: फक्ताडलुड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९।८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम फक्ताडलुड गाउँपालिका गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७९" रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७९ साल श्रावण १ गतेदेखि फक्ताडलुड गाउँपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ ।

२. सम्पत्ति कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र घर जग्गा कर तथा मालपोतलाई एकिकृत गरी अनुसूची बमोजिम सम्पत्तिको मुल्यांकन गरी अनुसूची (२) बमोजिम गणना गरी सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. घर जग्गा बहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

४. व्यवसाय कर: फक्ताडलुड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

५. सडक पूर्वधार उपयोग शुल्क दस्तुर तथा दण्ड जरिवाना:

(१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनलाई अनुसूची (५) को १ र २ बमोजिम अभिलेखीकरण शुल्क तथा सडक पूर्वधार उपभोग शुल्क लगाइनेछ ।

(२) गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाहरूलाई अनुसूची (५) को ३ बमोजिम सिफारिस दस्तुर तथा शुल्क र जरिवाना असूल गरिनेछ ।

६. विज्ञापन कर:

१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

२. विज्ञापन करको संकलन गाउँपालिकाले तेस्रो पक्ष सँग सम्झौता गर्नु सक्नेछ । यस्तो सम्झौता बढिमा ३ वर्ष सम्मका लागि एकै पटक गर्न सक्नेछ ।

७. बहाल बिटौरी शुल्क:

१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार, पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसूची (७) मा उल्लेख भए अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सरकारी सार्वजनिक ऐलानी पर्ति जग्गामा स्थायी संरचना बनाइ बसोबास व्यवसाय वा अन्य प्रयोजनमा उपभोग गरेका व्यक्ति वा संस्थासँग गाउँपालिकाले बहाल विटोरी कर शुल्क असुल गरिनेछ ।
८. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (८) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
९. **अन्य सेवा शुल्क:**
  १. गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा उजुरी दर्ता गरेबापत अनुसूची (९) बमोजिमको सेवा शुल्क लिइनेछ ।
  २. उपदफा (१) बमोजिमको उजुरीका सम्बन्धमा कारबाइ हुदाँ गाउँपालिकाबाट अमखटिइ जानुपर्ने भएमा वा गाउँपालिका वा वडा कार्यालयबाट सर्जिमिन गर्नुपर्ने भएमा अनुसूची (५) को बमोजिमको शुल्क निवेदक पक्षले व्यहोर्नुपर्नेछ ।
  ३. उपदफा (२) मा जे सुकै लेखेता पनि दफा १ बमोजिमको उजुरीको सम्बन्धमा न्यायिक समितिले वादीको पक्षमा निर्णय गरेमा उपदफा (२) बमोजिम असुल भएको रकम प्रतिवादिले वादीलाई शोधभर्ना गर्नुपर्नेछ ।
  ४. उपदफा (१) र(२) मा जे सुकै लेखेता पनि हिंसा पिडित महिला वा अति विपन्न भनी न्यायिक समितिले ठहर गरेको निवेदकको हकमा उपदफा (१) र(२) बमोजिमको शुल्क लाग्नेछैन
१०. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
११. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।
१२. **अन्य व्यवस्था:**
  १. यस ऐनमा नभएका विषय वा क्षेत्रहरुमा कर सेवा शुल्क दस्तुर तथा दण्ड जरिवाना तोक्नुपर्ने भएमा गाउँपालिकाको कार्यालयले निर्णय गरी तोक्न सक्नेछ । यस्तो निर्णय गाउँपालिकाको बैठक तथा गाउँसभाबाट अनुमोदन गराउनुपर्छ ।
  २. यस ऐन प्रारम्भ हुनुपूर्व गाउँपालिकाबाट असुल गरिएका सेवा शुल्क दस्तुर तथा दण्ड जरिवाना यसै बमोजिम असुल गरिएको मानिनेछ ।
  ३. यस ऐनको कुनै पनि विषयमा द्विविधा उत्पन्न भएमा वा थप व्याख्या गर्नुपरेमा गाउँपालिकाको कार्यालयको निर्णयानुसार हुनेछ ।

अनुसूची-१

अर्थ विधेयकको दफा २ बमोजिमको सम्पत्तिकरको मूल्यांकन तालिका (आ.व. ०७९/८०)
वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६ र ७ को

क्र.स.	विवरण	
	मालपोत कार्यालयबाट निर्धारण गरिएको आ.व. ०७९/८० को मुल्याङ्कन पुस्तिका अनुसार	
१.	कुल जग्गाको मूल्यांकन रु.५,००,०००।- सम्मको भएमा	रु.१५।-
२.	कुल जग्गाको मूल्यांकन रु.५,००,०००।- देखि २०,००,०००।- सम्मको भएमा	रु.२५।-
३.	कुल जग्गाको मूल्यांकन रु.२०,००,०००।- भन्दा माथि भएमा	रु.३५।-
	अलैंची बारीको हकमा माथि उल्लेखित मूल्यांकन बमोजिम हुनेछ ।	

अनुसूची -२

अर्थ विधेयकका दफा २ बमोजिमको सम्पत्ति करका दरहरू

करयोग्य एकीकृत सम्पत्तिको मूल्य	वार्षिक दर (कोष्ठमा अक्षरमा)
पाँच लाख रुपैयाँसम्मको मूल्यांकनमा	मालपोत कार्यालयबाट निर्धारण गरिएको मुल्याङ्कन अनुसार
पचास लाख रुपैयाँसम्म	मालपोत कार्यालयबाट निर्धारण गरिएको मुल्याङ्कन अनुसार

अनुसूची-३

अर्थ विधेयकका दफा ३ बमोजिमको घर जग्गा बहाल कर

१. घर जग्गा बहाल कर

सि.नं.	विषय	विवरण	आ.व.२०७९/०८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
	बहाल कर	बहाल कर १० प्रतिशत	सम्झौता भए बमोजिमको बहाल रकमको	

अनुसूची-४

अर्थ विधेयकका दफा ४ बमोजिमको व्यवसाय करका दरहरू

१. व्यवसाय कर

सि.नं.	विषय	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	व्यवसाय दर्ता/नविकरण शुल्क/अन्य शुल्क	रु १,००,००० सम्मको पुँजी भएको	रु.५००।-
	नविकरण गर्नुपरेमा तोकिएको शुल्कको आधा रकम नविकरण दस्तुर लाग्नेछ ।	रु १ लाख देखि ५ लाख सम्मको	रु.१०००।-
		रु ५ लाख भन्दा माथि २० सम्मको	रु.१५००।-
		रु २० लाख भन्दा माथि १ करोड सम्म	रु.२०००।-
		रु. १ करोड भन्दा माथि	रु.५०००।-

(क) किराना पसल: (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०१९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु. ५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु. १०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु. २०००१-

(ख) हाडवेयर पसल: (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०१९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु.५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु.१०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु.२०००१-

(ग) ज्वेलर्स पसल: (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०१९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु.५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु.१०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु.२०००१-

(घ) विद्युत्तीय सामग्री (क्यामेरा, टिभी, चस्मा, सिडी प्लेयर्स, कम्प्युटर सामग्री समेतका व्यवसायहरु) (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०१९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु.५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु.१०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु.२०००१-

(ङ) किताब, कापी, तथा स्टेशनरी सँग सम्बन्धित व्यवसाय (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०१९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु.५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु.१०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु.२०००१-

(च) औषधी पसल (आयुर्वेदिक समेत) सँग सम्बन्धित व्यवसाय (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०१९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु.५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु.१०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु.२०००१-

(छ) कृषिसँग सम्बन्धित व्यवसाय (कृषी फार्म, गाई पालन, सूगूर पालन, बाखा पालन, कुखुरा पालन व्यवसाय आदि ।) (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	रु.५००१-
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	रु.१०००१-
३.	१० लाख भन्दा माथि	रु.२०००१-

(ज) सुति कपडा, रेडिमेड कपडा आदि व्यवसाय (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	३ लाख सम्म	रु. २००१-
२.	३ लाख भन्दा माथि	रु. ४००१-

(झ) लेखापरीक्षक (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	श्रेणी घ	रु.१०००१-

(ञ) निर्माण व्यवसाय (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	श्रेणी घ (भवन निर्माणकर्ता निर्माण व्यवसायी समेत)	रु. ५०००१-
२.	नयाँ दर्ता शुल्क	रु. १५०००१-
३.	नविकरण	रु. ७५००१-

नोट:- नियमले तोकेको समय भित्र नविकरण नभएका तोके अनुसारको थप दस्तुर (जरिवाना) लाग्नेछ ।

(ट) कुटानी पिसानी व्यवसायहरूको हकमा (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	कुटानी तथा पिसानी मात्र	रु.२००१-

(ठ) तालिम प्रशिक्षण केन्द्र व्यवसायहरूको हकमा (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	सिलाई कटाई इम्ब्रोइडरी, गुडिया तथा अन्य तालिम केन्द्र	रु. २००१-
२.	डान्स सेन्टर/डान्स तालिम केन्द्र	रु. २००१-
३.	माथी उल्लेख नभएका अन्य तालिम केन्द्र	रु. ३००१-

(ड) अन्य सेवा दर्ता, नविकरण तथा सिफारिस

सि.नं.	विषय	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	कृषि तथा पशु जन्य समूह दर्ता	रु १,००,००० सम्मको पुँजी भएको	रु.५००१-
		रु. १,००,०००१- भन्दा माथि पुँजी भएको	रु.१,०००१-
२.	ल.ज.वि. समिति दर्ता		रु.१,०००१-

३.	गुम्बा, चर्च तथा क्लब दर्ता	रु.१,०००।-
४.	संघ, संस्था तथा समूह नविकरण सिफारिस	रु.५००।-

(ढ) पर्यटन सेवा व्यवसाय (वार्षिक कर)

आवास, लज, फास्टफूड, रेष्टुरा, रिसोर्ट, ट्राभल्स एजेन्सी, स्वामिड पुल, कन्फ्रेन्स हल आदि ।

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	सानो ग्रामीण स्तरको चिया पसल वा १ लाख सम्म लगानी भएको होटल	रु. ५००।-
२.	१ लाख देखि ५ लाख सम्मको	रु. १०००।-
३.	५ लाख भन्दा बढि	रु.२०००।-

(ण) वित्तीय सेवा (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	क वर्गका निजी क्षेत्रद्वारा संचालित वाणिज्य बैंक, विकास बैंक विदेशी विमा कम्पनी	रु. ५०००।-
२.	ख वर्गका विकास बैंक,	रु. २५००।-
३.	ग कम्पनी/संस्था	रु. १५००।-
४.	घ वर्गका वित्तीय कम्पनी/संस्था	रु. १०००।-
५.	मनि ट्रान्सफर	रु. १०००।-
६.	१ करोड सम्म कारोवार(वासात) भएका सहकारी	रु. २०००।-
७.	१ करोड देखि ३ करोड सम्म(वासात) भएको सहकारी	रु. ३०००।-

नोट:- बचत तथा ऋणको कारोवार नगरी पूर्णतया कृषीमा आधारित सहकारीका हकमा वार्षिक शुल्क लिइने छैन । माथि उल्लेखित सहकारीहरुको सम्बन्धमा कुनै सिफारिस गर्नु पर्ने भएमा प्रति सिफारिस रु.१०००।-लाग्ने छ । वार्षिक रुपमा नविकरण नगरेमा जरिवाना सहित बूझाउनु पर्नेछ । मनि ट्रान्सफरको समेत कारोवार गर्ने सहकारी संस्थाहरुलाई विमा कम्पनी र मनि ट्रान्सफरका लागि तोकिएको रकम लिइने छ ।

(त) मर्मत सेवा व्यवसाय (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	रेडियो, घडि, टिभी, मोबाईल आदि इलेक्ट्रोनिकस सामान	रु. ५००।-
२.	ग्यासचुलहो सेल्स, गाडीको पम्प, टायरटुयव पम्पर, ग्यास बल्डिङ्ग, बक्सा मर्मत गर्ने, साइकल, रिक्सा, लुगा सिउने मेशिन अन्य फोटोकपी, व्याग	रु. ५००।-

(थ) अन्य सेवा (वार्षिक)

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	विज्ञापन सेवा , फोटो स्टूटियो	रु. ५००।-
२.	व्यूटी पार्लर, केश श्रृगार, साईनबोर्ड, पेन्टिड सैलुन, नर्सरी, नाई हजाम	रु. ५००।-

३.	मासु (खसी, खुकुरा, रागा, बंगुर आदि) थोक विक्रेता	रु. ५००।-
४.	पंचेवाजा	निशुल्क
५.	खाना मात्र विक्री होटल	रु. १००।-
६.	१ मेसिन राखी कपडा सिलाई (टेलरिड) गर्ने रु. ५००।-	थप १ मेसिन बराबर रु.५०।- (हाते मेसिनलाई निःशुल्क)
७.	भाडा वर्तन, जुत्ताचप्पल, कस्मेटिक, कृतिम गहना, फेन्सी समेत खुद्रा विक्रेता	रु. ५००।-

नोटः

- माथि उल्लेखित किसिम, उपरोक्त शिर्षकमा नपरेको व्यवसाय दर्ता हुन आएमा व्यवसायको किसिम हेरी माथिको कर दरमा नघट्टने गरी वार्षिक कर लिइ व्यवसाय प्रमाणपत्र दिइने छ ।
- गाउँपालिकामा दर्ता भई संचालनमा आएका फर्म, पसल आदिलाई बन्द गर्नुपर्दा आवश्यकता अनुसार निरीक्षण गरी विगत वर्षको लाग्ने दस्तुर र जरिवाना समेत असुल गरी व्यवसाय बन्द सिफारिस दिइनेछ । र सो को विवरण छुट्टै फायल खडा गरी अद्यावधिक गरी राखिने छ ।
- व्यवसायिक फर्म नामसारी गर्दा रु.५००।- राजश्व लिई नामसारी गरिने छ ।
- पालिकालाई आवश्यक परेमा (व्यवसायको किसिम निर्धारण गर्ने सन्दर्भमा) निजको व्यवसायको कारोबारको आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट कारोवार प्रमाणित विवरण माग गर्न सकिने छ साथै पालिकाले तोकेको कर्मचारीबाट निरीक्षण गरी निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा कर तय गरिनेछ ।
- यस कार्यालयलाई बुझाउनु पर्ने कर, शुल्क र भाडा आदि जस्ता राजश्व बुझाउन बाँकी रहेमा गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सिफारिस लगायतका सेवा सो बुझाएपछि मात्र प्रवाह गरिनेछ ।
- अन्य बाँकी करहरूका हकमा ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएको परिधिभित्र रही गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले तोके बमोजिम हुनेछ, व्यवसाय करमा १० प्रतिशत वक्यौता जरिवाना तोकिएको छ ।

अनुसूची-५

अर्थ विधेयकका दफा ५ बमोजिमको सेवा शुल्क तथा दस्तुर

१. सवारी साधन सडक पूर्वाधार उपयोग वार्षिक शुल्क

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	निजी तथा भाडाका ट्रिपर	रु.१,०००।-
२.	निजी तथा भाडाका ट्र्याक्टर	रु. ५००।-
३.	चार पाङ्गरे सवारी साधन (पटके)	रु.२५।-

नोटः सरकारी, सरकारी संस्थान, कुटनैतिक नियोगका गाडीहरूमा उक्त शुल्क लिइने छैन ।

(३) सिफारिस दस्तुरः

सि.नं.	विषय	विवरण	आ.व.०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	घर र जग्गा सम्बन्धी सिफारिस	जग्गा नामसारी सिफारिस	रु.२००।-	
		लगत कट्टा सिफारिस	रु.२००।-	

		अपुताली सिफारिस	रु.५०१-	
		चार किल्ला सिफारिस	रु.२००१-	
		पक्की घर प्रमाणित	रु.१.५० प्रति वर्गफिट	
		कच्ची घर प्रमाणित	रु.०.५० प्रति वर्ग फिट	
		घर कायम सिफारिस	प्रति वर्ग फिट रु.०.५०	
		बसोबास प्रमाणित	रु.२५०१-	
		व्यवसायिक घर कोठा खोल्ने	रु.२५०१-	
		आवासीय घर कोठा खोल्ने	निशुल्क	
		हकभोग तथा जोतभोग तथा छुट दर्ता सिफारिस	रु.१००१-	
		उद्योग सम्बन्धि घरमा आगलागि(घरधनीका लागि)	निशुल्क	
		सर्वसाधारणको घरमा आगलागि सिफारिस	निःशुल्क	
२.	संस्था तथा समितिको सिफारिस	संघसंस्थाको बैंक खाता खोल्दा	रु.३००१-	
		संघसंस्थाको बैंक खाता बन्द	रु.३००१-	
		निर्माण उपभोक्ता समितिको सिफारिस	रु.३००१-	
३.	व्यवसाय प्रमाण पत्र दस्तुर	प्रतिलिपि	रु.३००१-	
		तिनपुस्ते खुल्ने सिफारिस	रु.२५०१-	
४.	नागरिकता सँग सम्बन्धित सिफारिस	नागरिकता प्रमाणपत्र सिफारिस	रु.५०१-	
		अंगीकृत नागरिकता	रु.२५०१-	
		वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता सिफारिस	रु.२५०१-	
		नागरिकता सर्जिमिन	रु.१००१-	
		नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस	रु.१००१-	अन्यत्र जिल्लाको भए रु.१००१-
५.	पञ्जीकरणसँग सम्बन्धि प्रमाणित सिफारिस	कन्सुलर प्रमाणित (नाता प्रमाणित, जन्म,मृत्यु)	निःशुल्क	
		कन्सुलर प्रमाणित (नाता प्रमाणित, विवाह, बसाइसराइ आदि)	रु.१००१-	

		व्यक्तिगत घटना दर्ताको विलम्ब शुल्क (गाउँपालिका)	रु.५००।-	विवाह,सम्बन्ध विच्छेद र बसाँइसराइ
		व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल दस्तुर	रु.५००।-	विवाह र बसाँइसराइ
		व्यक्तिगत घटना तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताब हेरेको दस्तुर	रु.२००।-	विवाह,सम्बन्ध विच्छेद र बसाँइसराइ
		व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणित दस्तुर	रु.१००।-	विवाह,सम्बन्ध विच्छेद र बसाँइसराइ
		अविवाहित प्रमाणित	रु.१००।-	
		नाम, उमेर थर लगायत संशोधन/ प्रमाणित	रु.१००।-	
		सम्बन्ध विच्छेद	रु.५००।-	
	व्यक्तिसँग सम्बन्धित सिफारिस	चारित्रिक एवम् सूचीकृत वर्ग सिफारिस स्थायी बसोबास भएकाका लागि	रु.२५०।-	उल्लेखित सिफारिसमा सर्जमिन गर्न परेमा सो को दस्तुर पुन लाग्ने छ ।
		नेपाली पेन्सन पट्टा वाहकका लागि गरेको जुनसुकै सिफारिस	रु.२००।-	
		भारतीय पेन्सन वाहकका लागि जुनसुकै सिफारिस	रु.५००।-	
		अन्य देशसँग पेन्सन वाहकको हकमा	रु.१०००।-	
		कृषि सँग सम्बन्धित सिफारिसको हकमा	रु.१००।-	
		वैदेशिक रोजगारीमा मृत्यु हुनेको हकमा सिफारिस	निःशुल्क	
		व्यवसाय बन्द सिफारिस	रु.१००।-	
		पसल कोठामा आगजानी भएको	निःशुल्क	
		नाता प्रमाणित नेपालीमा	रु.१५०।-	
		नाता प्रमाणित अंग्रेजीमा	रु.५००।-	
		सबै प्रकारका अंग्रेजीमा सिफारिस	रु.५००।-	
		नम्बरी जग्गाको रुख काट्ने सिफारिस (संरक्षित रुख बाहेक)	रु.१०	१ भन्दा बढी रुख भए प्रति रुख
		सहूलियत काठको सिफारिस	निःशुल्क	
	समूहगत, संस्थागत तथा उपभोक्ता समितिसँग	अन्य माथि उल्लेख नभएका सिफारिस	रु.२००।-	वडाबाट हुने योजना सम्झौता तथा सम्पन्न, तथा गाउँपालिका

	सम्बन्धित			कार्यालयमा पठाइने जुनसुकै प्रकारका सिफारिसहरू
		कच्ची घरको लागि सिफारिस	निःशुल्क	

नोट: घर नक्सा पास प्रक्रियामा आउँदा अन्य घरनक्सा प्रमाणित नगरेकाहरू सरहका शुल्क लिइनेछ । उल्लेखित घरनक्सा पुनःप्रमाणित गर्नु पर्ने भएमा रु.५००।- लाग्नेछ ।

सि.नं.	दुरी प्रमाणित लगायतका अन्य अमिनसँग जोडिएका सिफारिसहरू	बैंकिङ प्रयोजनका लागि	रु.२००।-
		सर्वसाधारण सँग जोडिएका सिफारिस	रु.५०।-
		किचलो परी आएको हकमा	रु.१००।-
		माथि उल्लेखित बाहेकको हकमा	रु.१००।-
	अदालतको फैसला वा पत्र बमोजिम नापजाँच गरिसकेपछिको सिफारिस		रु.१००।-

विभिन्न सिफारिस दस्तुर

(ग) संस्थागत शिक्षण संस्था/ दर्ता/ संचालन अनुमती एवं अन्य कामका लागि सिफारिस दस्तुर

सि.नं.	विषय विवरण	आ.व.०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
	पुर्व प्राथमिक	रु.१००।-	
	कक्षा १ अनुमति	रु.१००।-	
	कक्षा थप अनुमति(कक्षा ५ सम्म)	रु.२००।-	
	कक्षा थप अनुमति (कक्षा ६ देखि ८ सम्म)	रु.३००।-	
	कक्षा थप अनुमति (कक्षा ९ र १०)	रु.५००।-	
	कक्षा थप अनुमति (कक्षा ११ र १२)	रु.१०००।-	
	माथि कक्षा ११ र १२ विषय थप अनुमति अनुमति माग फाराम शुल्क	रु.१०००।-	
	प्राविधिक शिक्षण संस्था	रु.१०००।-	
	स्तर वृद्धि सिफारिस	रु.१०००।-	
	प्रमाणपत्र सिफारिस तथा संशोधन	रु.३००।-	
	प्रमाणपत्र प्रतिलिपि	रु.३००।-	

(घ) घरबाटो प्रमाणित अंशवण्डा (सरकारी प्रयोजनका लागि मात्र) परिवार भित्र नामसारी, बकस, दाईजो आदिको हकमा)

सि.नं.	विषय विवरण	१ रोपनी सम्म	२ रोपनी सम्म	३ देखि १० रोपनी सम्म	५देखि१० रोपनी सम्म	१० देखि रोपनी सम्म	१
१.	लोक मार्गले छोएको जग्गा	१००।-	रु.१५०।-	२००।-	रु.३००।-	५००।-	
२.	सहायकले छोएको जग्गा	५०।-	रु.७५।-	१००।-	रु.१७५।-	२५०।-	
३.	कुनै पनि बाटो नछोएको जग्गा	२५।-	रु.२५।-	५०।-	रु.७५।-	१००।-	
४.	बगर क्षेत्र, नदि कटानको छेउको जग्गा	२५।-	रु.२५।-	५०।-	रु.७५।-	१००।-	

(ड) घरबाटो प्रमाणीत कर (राजिनाम/विक्री प्रयोजनका लागि)

घरबाटो सिफारिस गर्दा जति जमिन बेचबिखन गर्ने हो सो व्यहोरा खोली सिफारिस गर्ने र सोही क्षेत्रफल अनुसारको हुने दस्तुर लिने ।

सि.नं.	विषय विवरण	आ.व.०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	घरबाटो सिफारिस वापत	रु. २००१-	

(च) घरनक्सा पास दस्तुर

सि.नं.	विषय	विवरण	आ.व.०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	घर नक्शा पास दस्तुर	नयाँ घर पक्की पुरानो घर पक्की	रु.३.००१-वर्गफिट रु.२.००१- वर्गफिट	
२.	नक्शा पास किताब	नक्सा पास किताब दस्तुर नयाँ घरका लागि नक्शा पास किताब दस्तुर नक्शा नियमितका लागि	रु. ५००१- रु. ३००१-	
३.	घर नक्शा नामसारी दस्तुर	१००० वर्गफिट सम्मको घर नक्शा नामसारी (विक्रीको हकमा)	रु. ५००१-	
४.	घर नक्सा निरीक्षण तथा सर्जिमिन दस्तुर	रु.३००१-		
५.	लेआउट दस्तुर	रु.२००१-		
६.	सार्वजनिक पूर्वाधार मर्मत दस्तुर	रु.१००१-		
७.	पुर्जाको घर कायम गर्ने सिफारिस	रु.५००१-		
७.	संस्था दर्ता सिफारिस	रु.१०००१-		
८.	संस्था नविकरण सिफारिस	रु.५००१-		
९.	सिसि क्यामेरा जडान सिफारिस	निःशुल्क		
१०.	जुनसुकै प्रकारका सर्जिमिन	रु.२५०१-	घर नक्सा बाहेक	
११.	माथि उल्लेख नभएका दस्तुरको हकमा	रु.२००१-		
१२.	अन्य प्रमाण-पत्र	रु.५००१-		
१३.	एकीकृत सम्पत्ति कर तिरको रसिदको प्रतिलिपि	रु.५०१-		

(छ) आय हैसियत प्रमाणित शुल्क

सि.नं.	विषय	विवरण	आ.व. ०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.	आय हैसियत शुल्क	रु. १० लाख सम्मको	२५०१-
		रु. २० लाख सम्मको	३००१-
		५० लाख सम्मको	६००१-

वैदेशिक अध्ययन तथा रोजगारीको लागि गाउँपालिकामा पेश भएको सम्पत्ति कर मूल्यांकनको दररेट भन्दा बढीको सम्पत्ति मुल्यांकन नगरबासीलाई आवश्यक भएमा गाउँपालिकाबाट सम्पत्ति मुल्यांकन गर्दा स्थलगत सर्जिमिन गरी सर्जिमिनबाट खुल्न

आएको मुल्यांकनलाई आधारमानी सम्पत्ति मुल्यांकनको सिफारिस दिइने छ । यस प्रकारको सर्जिमिन गर्दा रु.५००।- थप शुल्क लाग्ने छ ।

(ज) अन्य सेवा शुल्क

सि.नं.	विषय	विवरण	आ.व. ०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.		अन्य विविध सेवा शुल्क	सेवाको प्रकृति हेरी रु.१०० देखि २०० सम्म गाउँपालिकाले तोक्न सक्ने
२.		न्यायिक समिति र वडा मेलमिलाप समितिमा पेश हुने निवेदन, प्रतिलिपि, फिराद पत्र समेतको दस्तुर	रु.१००।-

(झ) जरिवाना

सि.नं.	विवरण	आ.व. ०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	३५ दिन भित्र दर्ता भएका व्यक्तिगत घटना	निःशुल्क	
२.	३५ दिन नाघि दर्ता हुने व्यक्तिगत घटना (जन्म र मृत्यु बाहेक)	रु.२००।-	अन्यत्रबाट बसाइ सरी आएका र बसाई सर्नुपूर्व अन्यत्र बाटै व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्नु पर्नेमा सो नगरी बसाई सरे पछि यस गाउँपालिकामा दर्ता हुने व्यक्तिगत घटनादर्ताको हकमा थप रु.५०।-

(ञ) विविध सेवा शुल्क

सि.नं.	विवरण	आ.व. ०७९/८० का लागि स्वीकृत	कैफियत
१.	गाडी टिकट बुकिङ काउन्टर	रु.५००।-	वार्षिक
२.	पारिवारिक लागत कार्ड	रु.१००।-	पटक
३.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिबाट विक्री प्रति रुख	रु.५०।-	
४.	सभाहल गाउँपालिका कार्यालय वा अन्तर्गतका	रु.१५००।-	
५.	सिंवा स्वास्थ्य हल तथा खेजेनिम स्वास्थ्य चौकी हल	रु.७००।-	
६.	व्यावसायिक प्रयोजनका लागी प्रति ट्र्याक्टर(गोलिया)	रु.५००।-	
.	घर भत्काइ अन्य स्थानीय तहमा लैजाने सिफारिस	प्रति ट्याक्टर रु.२५०।-	
६.	सहकारी दर्ता	रु.२०००।-	
७.	सहकारी नविकरण	रु.१०००।-	
८.	सहकारी शाखा विस्तार अनुमति/ सिफारिस	रु.५००।-	
९.	गैरसरकारी संघसंस्था सिफारिस दस्तुर	रु.५००।-	
१०.	गैरसरकारी संघसंस्था शाखा विस्तार/ नविकरण	रु.५००।-	
११.	संस्था/ समूह सूची दर्ता शुल्क	यस गापाबाट व्यवसायिक प्रमाण पत्र	

		लिएको भए रु.५००।०० सो नभए रु.१०००।-	
१२.	रासायनिक मल विक्री गर्ने अनुमति पत्र	रु.५००।०० (वार्षिक रूपमा नविकरण नगरेमा तोकिए अनुसारको जरिवाना लिइने छ)	
१३.	सर्जमिन मुचुल्का प्रमाणित सिफारिस	रु.१००।-	
१४.	उद्योग तथा फर्म ठाउँसारी गर्न सिफारिस	रु.१,०००।-	
१५.	अन्य प्रकारका संस्था		

जडीबुटी दररेट

क्र.सं.	जडीबुटी	यस गाउँपालिकामा उत्पादन हुने प्रति के.जी.
१.	कुड्की	रु.१५।-
२.	सिलाजित	रु.५०।-
३.	जटामसी	रु.१०।-
४.	चिराइतो	रु.१५।-
५.	भोजपत्र	रु.१०।-
६.	सुगन्धवाल	रु.१०।-
७.	सुनपाती	रु.५।-
८.	विषजरा	रु.१५।-
९.	यार्सागुम्बा	रु.४५००।-
१०.	पदमचाल	रु.१५।-
११.	पाँचऔले	रु.१५०।-
१२.	सतुवा	रु.२००।-
१३.	डालेचुक	रु.१०।-
१४.	धुपजडी	रु.१०।-
१५.	लौठसल्ला	रु.१५।-
१६.	रातो च्याउ	रु.२०।-
१७.	काठको फुरु	रु.१५।-

अनुसूची-६

अर्थ विधेयकका दफा ६ बमोजिमको विज्ञापन करको दरहरू

क्र.सं.	प्रकार	दररेट वार्षिक
१.	डिजिटल डिस्प्ले	रु.१००।-
२.	पर्खालवार भित्ता आदिमा पोतिएको प्रतिवर्ग फुट	रु.२५।-
३.	सार्वजनिक स्थलमा	रु.१००।-
४.	पोल ब्यानर	रु.१००।-
५.	गाडीमा गरिने	रु.१००।-
६.	आकाशमा गरिने	रु.१००।-
७.	खेलकुद मैदानमा	रु.१००।-

८.	साइनबोर्ड प्रति वर्गफुट	रु.२००।-
	जुन प्रयोजनका लागि ब्यानर राखिएको हो सो प्रयोजन समाप्त भएको मितिले बढीमा १ हप्ता भित्र सम्बन्धितले हटाइ सक्नु पर्नेछ।	

अनुसूची ७

अर्थ विधेयकको दफा ७ को उपदफा १ बमोजिमको वहाल विटौरी शुल्क

वहाल विटौरी शुल्क

टहरामा बस्ने	बाहिर बस्ने	मेला/ जात्रा प्रयोजन
तोकिए बमोजिम	तोकिए बमोजिम	तोकिए बमोजिम

अनुसूची ९

अर्थ विधेयकको दफा ९ बमोजिमको न्यायिक शुल्क

सि.नं.	विषय	विवरण	आ.व. ०७९/८० का लागि स्वीकृत
१.		न्यायिक समिति र वडा मेलमिलाप समितिमा पेश हुने निवेदन, प्रतिलिपि, फिराद पत्र समेतको दस्तुर	रु.१००।-
२.		मिलापत्रको कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस	रु.२००।-

आज्ञाले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत